

POROČILO O DELOVANJU DRUŠTVA BRAVO – DRUŠTVA ZA POMOČ OTROKOM IN MLADOSTNIKOM S SPECIFIČNIMI UČNIMI TEŽAVAMI ZA LETO 2022

Leto 2022 je bilo pestro in polno izzivov. Veliko časa in energije smo namreč porabili za organizacijo in izvedbo 6. mednarodne konference o specifičnih učnih težavah, saj smo skušali čim bolj slavnostno obeležiti 20-letnico izvedbe prve mednarodne konference o specifičnih učnih težavah. Prav zato smo se odločili, da bomo leta 2022 pripravili kar dvojno številko biltena.

20-letnica prve konference Društva Bravo

Ob 20-letnici prve konference Društva Bravo smo izvedli šesto mednarodno konferenco o specifičnih učnih težavah z naslovom ***Specifične učne težave in izzivi današnjega časa***, ki je potekala 30. septembra in 1. oktobra 2022 na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani.

Veseli smo, da so konferenci zaželeli uspešno delo in sporočili zanimive pobude za razvoj področja specifičnih učnih težav Peter Svetina, varuh človekovih pravic, prof. dr. Janez Vogrinc, dekan Pedagoške fakultete UL, in dr. Boris Černilec, v. d. generalnega direktorja Direktorata za predšolsko vzgojo in osnovno šolo na MIZŠ.

Na tokratnem znanstveno-strokovnem srečanju smo posvetili največ pozornosti nekaterim perečim aktualnim izzivom, povezanim s specifičnimi učnimi težavami (SUT), ter posledicam dejavnikov in okoliščin, povezanih s pandemijo covid-19 na duševno zdravje, socialno-čustvene stiske in zmanjšane gibalne zmožnosti učencev, dijakov in študentov s SUT.

Učenci, dijaki in študenti s SUT, posebno tisti s sopojavljanjem motenj in primanjkljajev, so v času pandemije covid-19 zaradi nevrobiološko pogojenih primanjkljajev na področju pozornosti in načrtovanja, predelovanja informacij, pomnjenja, samouravnavaanja čustev in vedenja po dolgotrajnem obdobju poučevanja na daljavo in številnih karantenah potrebovali več prilagoditev kot vrstniki, pa tudi strokovno domišljene in preverjene ciljno usmerjene ukrepe. Ker so številni učenci, dijaki in študenti s SUT doživljali veliko frustracij, tesnobe in potrtosti zaradi izobraževalne neuspešnosti, so

potrebovali pomoč za pridobitev učne učinkovitosti ter zmožnosti obvladovanja čustvenih izzivov.

Konferenca je bila namenjena osebam s specifičnimi učnimi težavami, njihovim staršem, vzgojiteljem, učiteljem, svetovalnim delavcem osnovnih in srednjih šol ter strokovnim delavcem iz zdravstvenih, socialnih in drugih ustanov.

Na konferenci so raziskovalci, šolski strokovni delavci in osebe s SUT ter starši identificirali najbolj kritične probleme, izmenjali dobre rešitve in skupno iskali poti do učinkovitih strategij odkrivanja, obravnave, poučevanja ter uspešnega socialno-emocionalnega vključevanja, ki zmanjšujejo vpliv izzivov današnjega časa na prihodnost učencev, dijakov in študentov s SUT.

S prispevki o aktualnih izzivih povezanih z vplivom COVID-19 na učenje in socialno vključevanje, posledic učenja na daljavo in pretirane rabe digitalne tehnologije s številnimi problemi duševnega zdravja so poleg domačih predavateljev sodelovali sledeči predavatelji iz tujine: dr. Judith Kormos, dr. Maria Chiara Passolunghi, Eleonora Doz, dr. Zrinjka Stančić, dr. Mirjana Lenček, Renata Martinec, Shkurta Sylejmani, Gresa Blekaj, dr. Christian Fisher in dr. Sven Lychatz.

Vsi prispevki so bili objavljeni v obsežnem zborniku konference z naslovom ***Specifične učne težave in izzivi današnjega časa.***

Plakete zaslužnim članicam Društva Bravo

Na konferenci smo ob 20-letnici ustanovitve Društva Bravo in 20-letnici od prve konference Društva Bravo podelili plakete zaslužnim članicam društva. Pripomogle so k razvoju samega društva, vključevanju društva v ožje in širše okolje, razvoju strokovnega področja specifičnih učnih težav in uveljavljanju pravic otrok in mladostnikov s specifičnimi učnimi težavami. Plakete so prejele: prim. Anica Mikuš Kos, dr. med., spec. ped., spec. psih., Tereza Žerdin, Darka Čuček Gerbec, dr. Simona Tancig, dr. Lidija Magajna, dr. Milena Košak Babuder in dr. Marija Kavkler. Podelitev plaket častnim članicam sta s kratkim koncertom popestrili Nika Kalan in Pia Potnik.

K prijetnemu druženju udeležencev konference so z dobrotami pripomogli donatorji: Pekarna Dondon Grosuplje, IP Mercator Kranjski kolaček, Sadjarstvo Uhan iz Rodin pri Trebnjem ter Spar.

Predavanja in seminarji

15. marca 2022 je ***Marko Juhant, spec. pedagog*** v predavanju z naslovom ***Motivacija – med avanturo in poklicem***, na osnovi svojih bogatih izkušenj, predstavil probleme motivacije učencev za učenje. Stiske učencev in dijakov povezane s pandemijo in številnimi karantenami zaradi COVID-19 so pomembno vplivale na motivacijo za učenje.

Pod vodstvom podjetja **Avevita** smo tudi v letu 2022 sodelovali pri organizaciji sledečih seminarjev:

1. Bal-A-Vis-X seminar 11.-12. junij 2022 in 24-25.september 2022 (Meta Bizjak Eržen)
2. MNRI Integracija govorno obraznih refleksov druga stopnja 20.8.-22.8.2022 Helena Bjorelious (Švedska)
3. MNRI Integracija refleksov in imunologija 24.8.-26.8.2022 Trina Deiss (ZDA)
4. MNRI Nevrostrukturalna integracija refleksov 28.8.-31.8.2022 Trina Deiss (ZDA)
5. Bal-A-Vis-X seminar septembra 2022 (Meta Bizjak Eržen)

Evropski teden ozaveščanja javnosti

V tednu od 3. do 9. oktobra 2022 je v organizaciji Evropske zveze za disleksijo (EDA) potekal teden ozaveščanja javnosti o disleksiji in drugih specifičnih učnih težavah. Člani društva Bravo – društva za pomoč otrokom in mladostnikom s specifičnimi učnimi težavami – smo 8. oktobra, na svetovni dan ozaveščanja o disleksiji, vsem osnovnim in srednjim šolam ter šolam s prilagojenim programom z namenom ozaveščanja javnosti o vplivu covida-19 na socialno-emocionalne, motorične in izobraževalne dosežke učencev, dijakov in študentov s SUT poslali dostop do zbornika 6. mednarodne konference z naslovom ***Specifične učne težave in izzivi današnjega časa.***

28. septembra 2022 se je Evropska komisija odločila prijaviti evropsko državljansko pobudo, katere cilj je ***olajšati dostop do izobraževanja osebam s specifičnimi učnimi težavami***, med drugim z disleksijo in disgrafijo. Organizatorji pobude morajo v enem letu zbrati milijon podpisov podpore iz sedmih članic, s čimer lahko komisijo pozovejo k ukrepanju (STA, 28. 9. 2022).

Študentska pomoč otrokom s težavami pri branju

Staršem otrok z bralnimi težavami smo tudi jeseni 2022 ponudili možnost, da so njihovi otroci s pomočjo študentov oddelka specialne in rehabilitacijske pedagogike Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani izboljšali bralne spretnosti z uporabo vedenjsko-kognitivne metode. Pomoč je koristilo 60 staršev z otroki s težavami pri branju. Vključeni so bili otroci iz celotne Slovenije.

Založniška dejavnost

Izdali smo obsežno dvojno številki biltena, v katerih so raznoliki in zanimivi prispevki. Veseli smo, da se vse bolj širi krog avtorjev prispevkov, kar pomembno vpliva na kakovost glasila.

Izdali smo zbornik 6. mednarodne konference z naslovom *Specifične učne težave in izzivi današnjega časa* na 396 straneh, v katerem so raznoliki raziskovalni in strokovni prispevki ter življenjske zgodbe, ki dodatno osvetlijo obravnavano problematiko. Izdali bomo tudi e-različico zbornika, v katerem bodo dodani tudi prispevki tujih predavateljev v angleškem jeziku.

Druge dejavnosti

V Sparu Slovenije d. o. o. so v reklamnem letaku navedli, da je po podatkih OECD (2020) razvidno, da skoraj petini Slovencev manjka osnovna veščina, to je bralna pismenost. Slovenija je tudi na področju bralne kulture precej pod povprečjem držav OECD, saj že več kot 50 let bere le polovica Slovencev. Spar Slovenije d. o. o. je zato organiziral zanimivo kampanjo »SPARBECEDA – dobrodelni lov na besedni zaklad« (2022), s katero so želeli vplivati na izboljšanje pismenosti. Med kandidate za donacije te akcije je bilo izbrano tudi Društvo Bravo. Zasedli smo tretje mesto s 102.039 zbranimi glasovi. Veseli smo bili možnosti za sodelovanje v kampanji SPARBECEDA in seveda tudi 2.000 evrov donacije Spar Slovenije d. o. o., ki smo jih porabili za delno financiranje izdaje zbornika konference.

3. oktobra 2022 se je Polona Ješelnik kot predstavnica Društva Bravo v državnem zboru udeležila »Posveta za boljšo prihodnost otrok«, ki ga je organizirala predsednica državnega zbora mag. Urška Klakočar Zupančič. Namen srečanja je bil, da nevladne organizacije predstavijo problematiko članov društva in predloge za izboljšanje položaja članov društev. Kratek opis dejavnosti in izzivov Društva Bravo je bil vključen v gradivo posveta.

Rotary klub Ljubljana-Grad je sodeloval z Društvom Bravo v skupnem projektu *Življenje z disleksijo*. S skupnim projektom smo skušali v slovenski družbi povečati zavedanje o disleksiji. V ta namen je bila vzpostavljena Facebook stran z naslovom *Življenje z disleksijo* <https://www.facebook.com/zivljenjezdisleksijo/>

Poročilo za društvo Bravo za leto 2022 pripravila predsednica društva:
dr. Marija Kavkler

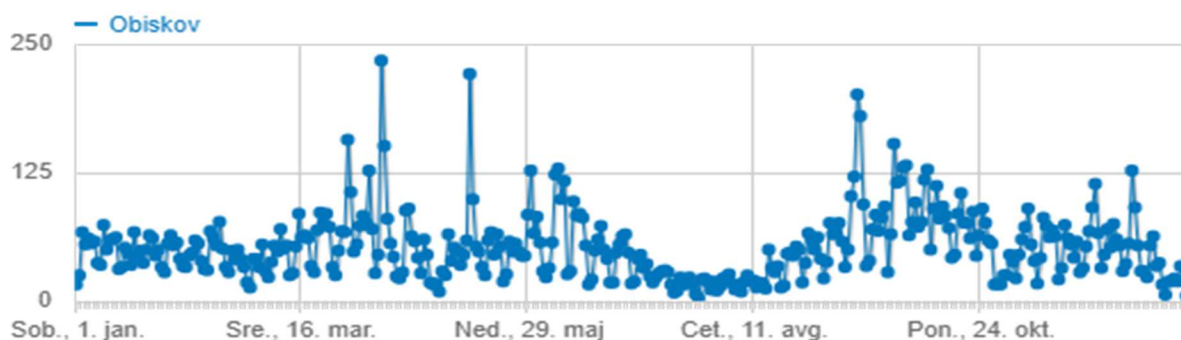
Poročilo o delovanju spletnega mesta društva Bravo v letu 2021

V letu 2022 je spletišče društva Bravo ves čas delovalo brez prekinitev. Objavljenih je bilo 34 novic, ki jih sproti pošiljamo preko novičarskega sistema Google Skupine naročnikov, ki se na obvestila prijavijo. Sistem beleži 1027 članov, ki se sami prijavljajo in objavljajo z novičarskega seznama.

Ob različnih akcijah, ki so zahtevale prijavo posameznikov, smo pripravljali spletne obrazce. Preko spletnega obrazca prav tako poteka naročanje izdelkov, ki jih društvo prodaja. Pri obdelavi naročil preko omenjenih poti ne beležimo težav, nekateri naročniki pa izdelke naročijo tudi preko enaslova, ki smo ga vzpostavili v ta namen.

ARNES analitika spremlja obiskanost in trende pri pregledovanju društvenega spletnega mesta.

V letu 2022 je spletno mesto imelo 19 130 obiskov, kjer je povprečni čas, ki ga je posamezni obiskovalec preživel na spletišču, 2 min 35 s. Slaba polovica obiskovalcev je predstavljala "odbojne obiskovalce", ki spletišče zapustijo po ogledu ene strani. S pomočjo spletišča so obiskovalci obiskali več kot 14 000 zunanjih povezav. Obiskovalci so si skupno ogledali 42 532 strani spletišča.

Slika 1: Število dnevni unikatnih obiskovalcev od 1. 1. do 31. 12. 2022

Najbolj obiskane vhodne strani so publikacije in izdelki društva, sledijo pa strokovni prispevki (slika 2). Veliko obiska je bilo tudi v razdelku, ki je bil namenjen 6. Bravo konferenci. Med izhodnimi povezavami pa je večina v storitev Google Drive, kjer hranimo objavljene prispevke.

URL IZHODNE STRANI	IZHODOV
prispevki	4.853
gradiva-za-strokovne-delavce	1.818
gradiva-za-ucence	842
gradiva-za-starse	792
strokovni-prispevki	380
ziviljenjske-zgodbe	307
zborniki-konferenc	244
bilteni-drustva	224
isheds-paket-za-ucenje	214
/index	32
publikacije-in-izdelki	3.884
knjizna-gradiva	2.679
ostali-izdelki	1.050

Slika 2: Najbolj pogoste izhodne strani spletnega mesta

Upravljalci Facebook skupine Društvo Bravo novice običajno posredujejo tudi v samo skupino, preko katere z objavami dosežemo še širši krog uporabnikov.

V letu 2022 so vse storitve delovale neprekinjeno, opaziti ni bilo večjih izpadov. Uspešno smo izvedli vzpostavitev paketa Google Workspace for Nonprofit organisations, saj je Google ukinil brezplačno "legacy" stezo storitve, ki smo jo uporabljali več kot 15 let. Tako uporaba informacijskega sistema še naprej ostaja brezplačna.

Poročilo pripravil administrator spletnega mesta: mag. Gregor Skumavc, prof. def.

Facebook profil Društvo Bravo

(<https://www.facebook.com/groups/100182530089459/>)

Na Facebook strani ima Društvo Bravo svojo skupino, kjer objavlja obvestila za člane, vabila in različne zanimive informacije, ki se nanašajo na vsebine, povezane s šolstvom, posebno v zvezi z izobraževanjem otrok in mladostnikov s specifičnimi učnimi težavami, različnimi pripomoči in drugimi koristnimi nasveti.

Skupina je namenjena obveščanju članov in zainteresirane javnosti, oziroma, kot piše v opisu skupine: **Skupaj smo močnejši, da pomagamo našim otrokom skozi izzive vsakdana.** Naj gre besedilo lažje skozi ovire, da kakšna črka več najde pravo mesto. Skupina je prostor za izmenjavo mnenj, idej za pomoč otrokom, ki imajo specifične učne težave, a imajo druga močna področja. Skupaj bomo zmogli z našimi otroki z roko v roki.

Trenutno je v skupino vključenih 2.600 članov, od tega kar 96 % žensk. Obiskanost niha in je odvisna od aktualnosti vsebine in obdobja v šolskem letu. Število ogledov in aktivnost v skupini se poveča v obdobju intenzivnejšega obdobja preverjanja znanja. Največ ogledov je bil deležen posnetek, in sicer 2.700 ogledov, oddaje iz cikla oddaj Posebne zgodbe: Disleksija na RTV Slovenija, ponovitev oddaje v septembru 2022. Sledi 2.500 ogledov intervju z dr. Marijo Kavkler v Sobotni prilogi 12. novembra 2022, 1.700 ogledov intervjuja z dr. Markom Kalanom v časniku Dnevnik in prav tako 1.700 ogledov objave fotoreportaže s 6. mednarodne konference, obvestilo o tednu ozaveščanja (1.300 ogledov), obvestilo o spletni razpravi v OZN 8. oktobra 2022, ob svetovnem dnevu disleksije (1.100 ogledov), opomnik za oddajo obrazca za prilagoditev na maturo v novembru 2022 (834 ogledov).

Veliko zanimanja, 1.100 ogledov, so deležne tudi objave društev in združenj, katerih predavanja in dejavnosti so zanimiva za člane društva Bravo, npr. objava o spletnem predavanju o izvršilnih funkcijah na portalu specialni-pedagog.si. Izvršilne funkcije 961 ogledov fotoreportaže ob prejemu donacije v akciji SPARBECEDA, ki jo je Društvo Bravo prejelo skupaj s Centrom Iris in Zavodom mavrični bojevniki.

Družabna omrežja so pomemben komunikacijski kanal, ki ga Društvo Bravo in sekcija Bravo mi uporabljata za objavo svoje dejavnosti, za informiranje članov in zainteresirane javnosti ter za kanal ozaveščanja o problematiki SUT.

Poročilo pripravila skrbnica Facebook skupin Polona Ješelnik

Poročila o delovanju podružnic in sekcije Bravo mi

Poročilo o delovanju podružnice Bravo Dolenjska in Bela krajina za leto 2022

V letu 2022 je podružnica Bravo Dolenjska in Bela krajina dobila novo predsednico Marjetko Rečnik Nemanič, univ. dipl. soc. del. in dipl. vzgoj. pred. otrok.

Meseca septembra 2022 smo organizirali predavanje z naslovom *Delajmo z otrokom, ne namesto njega*, ki ga je izvedla Mateja Petric, dipl.univ.ped. iz Posvetovalnice za učence in starše Novo mesto. Predavanje je potekalo na OŠ Podzemelj. Predavateljica je prisotne spomnila, da starši in učitelji otrokom dajemo najboljšo popotnico takrat, ko jih naučimo poiskati pot in način, kako priti do znanja in kako ga uporabljati. Starši lahko naredimo za svoje otroke vse, vendar ničesar namesto njih. Poudarila je pomen delovnih navad doma pri hišnih opravilih, saj se tako pridobljene delovne navade prenesejo na odgovorno opravljanje šolskih obveznosti. Naše dejavnosti so potekale tudi na področju svetovanja staršem otrok s SUT, ki so se z različnimi vprašanji obračali na nas.

Poročilo pripravila

Marjetka Rečnik Nemanič, univ. dipl. soc. del. in dipl. vzgoj. pred. otrok.

Poročilo o delovanju podružnice Bravo Gorenjska za leto 2022

V gorenjski podružnici smo v mesecu aprilu 2022 izvedli predavanje specialne pedagoginje Martine Vrabec z naslovom *Naj bo branje izziv*. Predavateljica nam je na predavanju podelila konkretne strategije dela z učenci s specifičnimi učnimi težavami na področju branja. Prisotni udeleženci so imeli možnost postavljanja vprašanj, ki se jim pojavljajo pri delu z omenjeno populacijo otrok.

Poročilo pripravila:
Jerneja Koselj, prof. def.

Poročilo o delovanju podružnice Bravo Obala in Kras za leto 2022

V Podružnici Bravo Obala in Kras delujem že od samega začetka, vodenje podružnice pa sem prevzela s septembrom 2022. Delati za širše skupno dobro mi ogromno pomeni in Društvo Bravo je za to odlična iztočnica. Sem defektologinja in mama hčere s specifičnimi učnimi težavami, zato čutim še posebno poslanstvo oz. odgovornost, da svet okoli nas opominjam na naravno zakonitost, da je drugačnost lepa in barvita. Lahko je težavna, lahko pa tudi izziv, da se premikajo meje (v naših glavah) ...

V naši podružnici bomo najbolj aktivne Ana Simončič, Urška Pegan in jaz. Delamo na različnih področjih, kar nam bo v pomoč, da bomo lahko aktivno pomagale v praksi. Povezovale se bomo z različnimi strokovnimi institucijami in dejavnosti pripravljale na različnih lokacijah, da bi bila le-ta dostopna širši javnosti.

Prvi dve predavanji o pomenu ustrezne grafomotorike pred vstopom v šolo smo izvedli na novi lokaciji Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše v Kopru. Vzgojiteljice obalnih vrtcev so se obrnile na našo podružnico s prošnjo, da potrebujejo znanje, kako otrokom pomagati izboljšati grafomotoriko. Izrazile so skrb, da to potrebujejo tudi starši. Tako sta nastali dve ločeni predavanji. Predavanje za vzgojiteljice je bilo konec novembra in zanimanje je bilo veliko. Sledile so pohvale in prošnje, naj nadaljujemo v tej smeri, saj si želijo čim več sodelovanja in znanja. Predavanje bomo tako ponovili spomladi.

Sledilo je predavanje za starše, a je bila udeležba skromnejša. Tudi njihov odziv pa je bil pozitiven. O predavanjih je bil v biltenu (št.36-37, 2023) objavljen prispevek, poročilo o predavanju pa je objavljeno tudi na spletnih straneh Društva Bravo.

Poročilo pripravila
Ksenija Funa, prof. def.

Poročilo o delovanju podružnice Bravo Štajerska za leto 2022

V letu 2022 je podružnica Bravo Štajerska ponovno zaživela tudi z dogodki v živo. Izvedli smo pet dejavnosti, ki so bile namenjen otrokom, staršem, učiteljem in

vzgojiteljem. Podružnica ima sedež na Svetovalnem centru za otroke, mladostnike in starše Maribor in svoje dejavnosti povezuje z aktivnostmi Svetovalnega centra.

7. aprila je imela mag. Alenka Zupančič Danko, prof. def. predavanje za starše in učitelje o urjenju branja z naslovom *Treningi za izboljšanje branja*. Predavanje je bilo izvedeno preko Zoom aplikacije in se ga je udeležilo 130 slušateljev. Oktobra meseca smo pod vodstvom iste predavateljice izvedli še *Treninge za izboljšanje branja – usposabljanje za učitelje*. Le-to se še nadaljuje in poteka kombinirano; v živo in preko Zoom aplikacije.

2. junija je prav tako mag. Alenka Zupančič Danko, prof. def. izvedla predavanje za starše, vzgojitelje in učitelje z naslovom *Grafomotorika ob vstopu v šolo*. Predavanje je potekalo v živo na Svetovalnem centru Maribor.

Oktobra smo organizirali predstavitev društva Tačke pomagačke in projekta Beremo s Tačkami, ki je potekala na Svetovalnem centru. Prav tam je potekalo še eno predavanje, in sicer 17. oktobra je defektologinja Katja Rojs predavala na temo branja z naslovom *Z glasovi in besedami – na poti od začetnega branja in pisanja*.

Poročilo pripravila:
mag. Alenka Zupančič Danko, prof. def.

Poročilo o delovanju podružnice Bravo Pomurje za leto 2022

Po dveh šolskih letih, ki sta bili izziv predvsem za učence, še posebej pa za učence s specifičnimi učnimi težavami, smo pripravili tudi dejavnost, namenjeno samo njim. Učence prvega triletja so povabili na delavnico *Berem z Brino*, ki je potekala 21. aprila 2022 na Osnovni šoli IV Murska Sobota. Delavnico je pripravila in izvedla specialna in rehabilitacijska pedagoginja Monika Hamler, glavna akterka pa je bila Brina – terapevtska psička. Na povabilo se je odzvalo devet učencev iz Pomurja. Kakor so povedali, jim je skupno to, da branja ne marajo preveč in da jim le-to povzroča težave. Na delavnici so najprej spoznali Brino in se z njo poigrali. V nadaljevanju so se pogumni preizkusili v branju slikanice avtorice Lise Papp z naslovom *Zoja in Belka*, ki govori o deklici s težavami v branju in terapevtski psički. Brina jih je pri tem pozorno poslušala. Po branju so se učenci preizkusili v kvizu, s katerim so na zabaven način preverili, kako dobro so spoznali Brino. Učenci so bili nad doživetim navdušeni, zato so izrazili željo po ponovitvi delavnice.

V drugem polletju so uspeli organizirati in izvesti v Pomurju dalj časa pričakovano predavanje z delavnico Učenje branja in KOBİ. Pripravila ga je Ursula Lavrenčič, vodja projekta Kobi in magistra oblikovanja, specializirana za učne pripomočke za poučevanje branja, ki jo je do problema opismenjevanja privedla osebna izkušnja. Tudi tokrat je koronavirus prekrižal načrte, zato so bili primorani predavanje prestaviti na splet. Potekalo je 15. septembra 2022 preko spletne platforme Zoom. Tako so omogočili, da so se dogodka udeležili starši, učitelji, specialni pedagogi, drugi strokovni delavci in ostali zainteresirani iz celotne Slovenije. Zbralo se nas je 180. Predavateljica je udeležencem predstavila izzive pri učenju branja in kako si lahko pomagamo z aplikacijo Kobi.

Udeleženci predavanja z delavnico so prejeli kodo za enomesečno brezplačno uporabo aplikacije Kobi.

Poročilo pripravila:
Sandra Kolarič, mag. prof. spec. in reh. ped.

Poročilo o delovanju sekcije Bravo mi za leto 2022

Delavnice za otroke in mladostnike

Po dveletni prekinitvi srečevanja v živo smo dejavnost začeli z delavnicami za osnovnošolce. Ponudili in izvedli smo dva sklopa delavnic, in sicer delavnici animiranega filma in delavnice za raziskovanje na področju sodobne tehnologije. Pri oblikovanju programa in izvedbi smo sodelovali z našimi partnerji.

Delavnice v sodelovanju z društvom Slon

V letu 2022 sta bili izvedeni dve delavnici animiranega filma, namenjeni osnovnošolcem. Udeleženci/-ke so spoznali različne tehnike animiranja, spoznali postopek izdelave animiranega filma s preprostimi tehnikami in se družili ob ustvarjanju. Delavnici so vodile mentorice društva Slon v sodelovanju z Mednarodnim grafičnim likovnim centrom in Slovenskim filmskim centrom. Obe delavnici sta bili za udeležence brezplačni.

20. novembra je na delavnici animiranega filma nastal film *Lisica in polž*, ki je na ogled na povezavi <https://youtu.be/32DPsvd43FE3>.

13. marca pa je nastal film v tehniki piksilacije, ki je na ogled na povezavi https://www.youtube.com/watch?fbclid=IwAR2Tyw03Nq6mW_aqJbz3_wgn3wip_HelyTIOGVKMaBEy8Ucw_0z1pRuZyd8&v=6E84WY7jxBgI&feature=youtu.be.

Delavnice v sodelovanju z društvom Rampa

V sklop treh junijskih delavnic smo povabili osnovnošolce: 9. junija (otroke, stare 9–15 let), 15. junija (mladostnike, stare nad 12 let) in 21. junija (otroke, stare 8–15 let).

SonoDIY (9. junij 2022, 9–15 let)

Na delavnici so mlade navdušenke in navdušenci nad elektroniko in glasbo izdelali preprosto »naredi sam« (DIY) elektronsko nosljivo glasbilo po principu nosljive tehnologije in sestavljeno iz mikrokontrolerja ter ostalih interaktivnih/prevodnih delov. Spoznali so osnove elektronike, senzorjev in prevodnega tekstila. S svojimi nosljivimi glasbili so s pomočjo gibov in interakcije ustvarjali glasbo.

Vizualizacija podatkov z Arduinom (15. junij 2022, 12+ let)

Na delavnici je mentorica udeležencem predstavila osnove programiranja (Arduino, Processing) in senzorike, pobliže pa so se spoznali z vizualizacijo dobljenih podatkov. V uvodu delavnice so spoznali delovanje Arduina in senzorjev. Udeleženci so sestavili sami, nato pa so jih povezali z računalnikom, na katerem so spremljali dobljene vrednosti. Nato so spoznali programski jezik Processing in različne primere vizualizacije podatkov. Na osnovi vnaprej pripravljenih primerov so sprogramirali želeno grafično podobo podatkov, na koncu pa Arduino povezali s programom, tako da se je dobljena vizualizacija spreminjala v odvisnosti od zaznanih podatkov, ki jih je prebral senzor.

Solarni polnilec (21. junij 2022, 12–15 let)

Na delavnici so raziskovali, kako varčevati z energijo in kako priti do elektrike s čim nižjim negativnim vplivom na okolje. Pozornost so posvetili predvsem raziskovanju pridobivanja energije v prihodnosti (obnovljivi viri). Podrobneje so si pogledali, kako delujejo sončne celice in kako bi lahko izboljšali njihovo učinkovitost. Udeleženke in udeleženci so si izdelali solarne polnilce in stojala, s pomočjo katerih so optimizirali izpostavljenost solarne celice. Seveda so jih tudi testirali.

Kako deluje zvočni(k)rožnik (7. april 2022, 9–15 let)

Eno delavnico pa smo izvedli že 7. aprila in na njej so zainteresirani spoznali, kako delujejo zvočniki in kaj je zvok. Udeleženci/-ke so izdelali preprost zvočnik, ojačevalec ter se urili v spajkanju.

Ostale dejavnosti sekcije Bravo mi

Predstavniki sekciji Bravo mi smo se vključili v priprave na 6. mednarodno konferenco, sodelovali smo v organizacijskem odboru in pri izvedbi konference.

V Facebook skupini sekcije Bravo mi in Google skupini smo skrbeli za obveščanje naših članov o dejavnostih Društva Bravo, sekcije in o pomembnih informacijah, povezanih s področjem specifičnih učnih težav (spremembe zakonodaje, obvestila o rokih za uveljavljanje raznih pravic s področja SUT ipd.).

3. oktobra smo se kot predstavniki Društva Bravo v državnem zboru udeležili Posveta za boljšo prihodnost otrok, ki ga je organizirala predsednica državnega zbora mag. Urška Klakočar Zupančič. Namen srečanja je bil, da nevladne organizacije predstavimo problematiko naših članov in predstavimo predloge za izboljšanje njihovega položaja. Dokument, ki je nastal ob tej priložnosti, je dostopen na povezavi Za boljšo prihodnost otrok (<https://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/is/dogodki/PosvetZaBoljsoPrihodnostOtrok>).

Poročilo pripravila vodja sekcije Bravo mi Polona Ješelnik.

NAČRT DEJAVNOSTI DRUŠTVA BRAVO – DRUŠTVA ZA POMOČ IN PODORO OTROKOM IN MLADOSTNIKOM S SPECIFIČNIMI UČNIMI TEŽAVAMI ZA LETO 2023

V Društvu Bravo želimo pomagati staršem in šolskim delavcem pri oblikovanju pogojev, ki omogočajo vsem otrokom in mladostnikom s specifičnimi učnimi težavami uspešnejšo vzgojo in izobraževanje. Uspešno učenje jim v največji meri omogoča spodbudno domače in šolsko okolje. Za pomoč pri razvoju spodbudnega učnega okolja pa v Društvu Bravo tudi v letu 2023 načrtujemo raznolike dejavnosti, ki jih bomo realizirali v okviru možnosti, ki nam jih omogočajo strokovni in finančni viri.

Izobraževalne dejavnosti

11. marca 2023 bomo na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani organizirali enodnevni seminar z naslovom »**Podpora učencem z disleksijo z uporabo metod in tehnik inkluzivnega izobraževanja pri učenju angleščine in drugih tujih jezikov**«, ki ga bo vodila priznana strokovnjaka **dr. Judit Kormos**, britanska jezikoslovka in profesorica na Univerzi Lancaster v Združenem kraljestvu. Znana je po svojem delu o motivaciji pri učenju tujega jezika in samoregulaciji pri pisanju v tujem jeziku.

Seminar je namenjen specialnim pedagogom, učiteljem tujega jezika, svetovalnim delavcem in staršem osnovnošolcev drugega in tretjega triletja osnovnih šol ter srednjih strokovnih in poklicnih šol. S kratkimi predavanji, interaktivnimi nalogami in razpravami bodo udeleženci pridobili znanje o vplivu disleksije na učenje tujih jezikov, o posebnih tehnikah univerzalnega oblikovanja in inkluzivnega poučevanja in preverjanja znanja ter o načinih razvijanja pismenosti v maternem in tujem jeziku.

23. marca 2023 bomo za starše in strokovne delavce organizirali predavanje **Sanele Banović Pereacuiti, dr. med.** z naslovom »**Zaupanje in odnosi**«. Avtorice odmevne knjige Spodbude. Njena želja je motivirati ljudi in njihovo domišljijo, da se dotaknejo endorfinov okrog nas. Predavateljica se redno usposablja na področju psihologije in psihoterapije, med drugim je opravila večmesečne dopolnilne študije v ZDA, Nemčiji in Švici. Svoja znanja in izkušnje posreduje tudi udeležencem številnih predavanj, seminarjev in delavnic v Sloveniji in v številnih državah po svetu.

Ker dandanes veliko govorimo o stresu, depresiji, motiviranosti, odnosih v službi in doma, bo predavateljica predstavila, kako dober odnos do sebe in drugih vpliva na naše življenje, posebno na zdravje. Osebnostni in socialni potenciali so potrebni za vzdrževanje psihološkega zdravja in uspešno reševanje problemov. Govorila bo tudi o »hiši zdravja«, o njenih temeljih in stebrih, na zelo poenostavljen in spodbuden način. Sproščeno stanje

telesa in duha namreč upočasnjuje srčni utrip in znižuje krvni tlak ter tako pospešuje prekrvavitev večjih mišic in zmanjšuje njihovo napetost. Govorila bo tudi o motiviranosti, kako spodbuditi zaupanje in optimizem, kako izboljšati odnose med ljudmi in uživati v njih.

Avgusta 202 bomo strokovni delavci Društva Bravo organizirali enodnevni seminar z naslovom »**Izboljšajmo učno uspešnost otrok in mladostnikov s specifičnimi učnimi težavami pri matematiki – praktični nasveti**«. Predstavljene bodo konkretne strategije z raznolikimi učnimi pripomočki za razvoj matematičnih pojmovnih znanj in postopkov. Seminar je namenjen osnovnošolskim učiteljem, strokovnim delavcem, ki izvajajo individualne in skupinske oblike pomoči ter dodatno strokovno pomoč. Na seminar vabimo tudi starše, ki želijo učinkoviteje pomagati svojim otrokom pri učenju matematike.

Oktober 2023, v tednu disleksije in drugih specifičnih učnih težavah, bomo v Svetovalnem centru za otroke, mladostnike in starše, pripravili »**Večer staršev otrok s specifičnimi učnimi težavami, ki imajo sami specifične težave**« in se s težavami srečujejo na svojih delovnih mestih in tudi v življenju nasploh.

Pod vodstvom podjetja **Avevitaslo** bomo v letu 2023 sodelovali pri organizaciji sledečih seminarjev:

1. Bal-A-Vis-X seminar 11. -12. marec 2023 Meta Bizjak Eržen
2. MNRI IPET arhetipna gibanja 10. - 12. april 2023 Theresa Fischer (ZDA)
3. MNRI Integracija vseživljenjskih refleksov 13. - 16. april 2023 Theresa Fischer (ZDA)
4. MNRI Integracija dihalnega refleksa 25.-27. avgust 2023 dr. Nelly Akhmatova (Rusija)
5. MNRI Integracija patoloških refleksov 28. -30. avgust 2023 dr. Nelly Akhmatova (Rusija)
6. Bal-A-Vis-X seminar september 16. - 17. september 2023 Meta Bizjak Eržen
7. Ritmična gibanja prva in druga stopnja oktober ali november 2023 Eva Rodriguez Diez (Španija) datum še ni določen
8. MNRI Integracija dinamičnih in posturalnih refleksov oktober ali november Pamela Curlee (ZDA) datum še ni določen

Mateja Petric, dipl. ped. uni., ki je direktorica Posvetovalnice za učence in starše Novo mesto. Ima dolgoletne izkušnje dela s starši in otroki s specifičnimi učnimi težavami dela z učenci s specifičnimi učnimi težavami ter njihovimi učitelji. Predstavila bo naslednje teme:

- Vpliv digitalizacije na otrokovo celostno funkcioniranje
- Delajmo z otrokom, ne namesto njega
- Učenje in bralno učne strategije

Študentska pomoč otrokom s težavami pri branju

Staršem otrok z bralnimi težavami bomo ponudili možnost, da bodo njihovi otroci s pomočjo študentov programov specialne in rehabilitacijske pedagogike ter logopedije in surdopedagogike Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani izboljšali bralne spretnosti s pomočjo vedenjsko-kognitivne metode.

V sodelovanju s študenti prvostopenjskega in magistrskega študija oddelka specialne in rehabilitacijske pedagogike Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani bodo na spletni strani Društva Bravo predstavljene obširnejše seminarske naloge kot priročniki s strategijami učinkovitejšega dela z otroki in mladostniki z različnimi specifičnimi učnimi težavami. Predstavljene strategije so lahko v pomoč staršem pri domačem učenju in tudi strokovnim delavcem pri organizaciji različnih oblik prilagoditev in pomoči v šoli.

Ozaveščanje javnosti

V Evropskem tednu ozaveščanja javnosti o specifičnih učnih težavah (2. do 8. oktobra 2023) bomo posebno pozornost namenili ozaveščanju o značilnostih in potrebah otrok in mladostnikov s specifičnimi učnimi težavami raznolikih strokovnih delavcev v šolskih in nešolskih ustanovah (npr.: zdravstveni domovi, centri za socialno delo, nevladnih organizacijah itd.), ki delajo z otroki in mladostniki s specifičnimi učnimi težavami.

Sodelovanje z drugimi društvi in organizacijami

Sodelovali bomo z društvi in organizacijami doma in v tujini, predvsem z Evropsko zvezo za disleksijo.

Rotary klub Ljubljana-Grad bo tudi v letu 2023 skupaj z Društvom Bravo nadaljeval sodelovanje v skupnem projektu **Življenje z disleksijo**. S skupnim projektom bomo tudi v bodoče skušali v slovenski družbi povečati zavedanje o disleksiji. V ta namen je bila vzpostavljena Facebook stran z naslovom **Življenje z disleksijo** <https://www.facebook.com/zivljenjezdileksijo/>

Spremljali bomo pripravo zakonskih sprememb in novosti na področju usmeritev v vzgoji in izobraževanju, povezanih s specifičnimi učnimi težavami, in se ustrezno odzvali nanje.

Založniško dejavnost

V letu 2023 bomo izdali:

- dve številki biltena,
- knjigo »Izboljšajmo učinkovitost učencev s specifičnimi učnimi težavami - praktični nasveti«

– Svetovanje

Še naprej bomo svetovali staršem, osebam s specifičnimi učnimi težavami ter šolskim in drugim strokovnim delavcem v zvezi z uresničevanjem potreb otrok in mladostnikov s specifičnimi učnimi težavami.

Načrt za Društvo Bravo za leto 2023 je pripravila predsednica društva:
dr. Marija Kavkler

Načrti dela po podružnicah in sekciji Bravo mi

Načrt dela podružnice Bravo Dolenjska za leto 2023

V spomladanskem času leta 2023 načrtujemo organizacijo delavnice za starše na temo učne pomoči otrokom s specifičnimi učnimi težavami in predavanje za starše v jesenskem času.

Načrt pripravila:

Marjetka Rečnik Nemanič, univ. dipl. soc. del. in dipl. vzgoj. pred. otrok.

Načrt dela podružnice Obala in Kras za leto 2023

V letu 2023 bomo pripravili predavanja o vsebinah, vezanih na dijake, na učence v predšolskem in šolskem obdobju, namenjeno pa bo staršem, vzgojiteljem, učiteljem ter drugim strokovnim delavcem.

23. 2. 2023: Pomen senzorne integracije za celosten razvoj otrok (mag. Nataša Vanček) – odprto za vse

1. marec 2023: *O delu z dijaki s SUT* (dr. Uroš Ocepek) – odprto za vse

7. 3. 2023: ponovitev predavanja Pomen ustrezne grafomotorike (Ana Simončič, Urška Pegan) – za vzgojiteljice in druge strokovne delavke

14. 3. 2023: Specifične učne težave, zgodnje odkrivanje in intervencija (Karmen Posedel Golob)

27. 3. 2023: sodelovanje z Asumie projektom – eno ali dve predavanji s strani društva Bravo in dve s strani projekta Asumie

11. 4. 2023: Razvijanje predbralnih veščin (dr. Ivanka Bider Peternel)

Načrtovane dejavnosti za jesen 2023:

- Logopedске vaje za predšolske otroke

- Nekaj logopedskega za šolske otroke – nasveti iz prakse
- Izkušnje staršev otrok s SUT v OŠ in SŠ – Ksenija Funa in Mateja Zupančič
- Pomoč otrokom z MAS v predšolskem obdobju
- Uspešne strategije pomoči dijakom s SUT in delo z njihovimi starši
- Učenci z diskalkulijo
- Ustrezna samopodoba otrok s PP
- Stiske in čustveno-vedenjske težave otrok – pedopsihiatrinja

Načrt pripravila:
Ksenija Funa, prof.def.

Načrt dela podružnice Bravo Gorenjska za leto 2023

Načrtujemo izvedbo vsaj enega predavanja za starše v spomladanskem času. O izvedbi dejavnosti bodo člani in ostali pravočasno obveščeni preko spletne strani in elektronske pošte.

Še vedno bomo spremljali elektronsko pošto, kjer pa v zadnjem času ni pobud ali vprašanj s strani staršev. V primeru pojava bomo odgovarjali na vprašanja ter jih usmerjali k raznoraznim oblikam pomoči.

Načrt pripravila:
Jerneja Koselj, prof. def.

Načrt dela podružnice Bravo Štajerska za leto 2023

V letu 2023 načrtujemo ali preko zooma izvedbo nekaterih že tradicionalnih dejavnosti:

- *Grafomotorika ob vstopu v šolo*: Predavanje za starše, vzgojitelje in učitelje (Tanja Klavž)
- *Treningi za izboljšanje branja*: Usposabljanje za učitelje preko zoom aplikacije (mag. Alenka Zupančič Danko).
- V okviru tedna disleksije bomo nadaljevali z aktivnostmi osveščanja širše javnosti o disleksiji in drugih specifičnih učnih težavah.

Načrt pripravila:
mag. Alenka Zupančič Danko, prof. def.

Načrt dela podružnice Bravo Pomurje za leto 2023

V letu 2022 želimo nadaljevati z ozaveščanjem širše javnosti o specifičnih učnih težavah, delovanju Društva Bravo ter Podružnice Bravo Pomurje. Pri tem se bomo povezovali s Strokovnim centrom Pomurje.

Proti koncu šolskega leta načrtujemo ponovitev delavnice za učence – Berem z Brino.

Jeseni pa načrtujemo predstavitev društva v okviru sej učiteljskih zborov oz. strokovnih aktivov po pomurskih osnovnih šolah. Predstavitve bi izvedle mobilne SRP, članice aktiva MSPS Osnovne šole IV Murska Sobota. Cilj te aktivnosti je ozaveščanje strokovnih delavcev o Društvu BRAVO ter dejavnostih društva (spletna stran, bilten, možnost včlanitve v društvo) in spodbujanje strokovnih delavcev, da o društvu ozaveščajo sodelavce ter starše učencev s SUT, ki potrebujejo podporo.

Načrt pripravila:
Sandra Kolarič, mag. prof. spec. in reh. ped.

Načrt dela sekcije Bravo mi za leto 2023

V sodelovanju z društvom Slon bomo tudi v letu 2023 izvedli delavnico animiranega filma za osnovnošolske otroke.

Nadaljevali bomo s sodelovanjem z Rambo Lamb in se vključevali v raziskovalne ustvarjalne delavnice, ki jih organizirajo za osnovnošolske otroke.

Prizadnelvali si bomo organizirati gibalne dejavnosti, zato smo se povezali s Cirkokrogrom in Fuskabojem, ki se ukvarjata s cirkuško pedagogiko.

Pripravili bomo predavanje za starše in obudili srečanja za starše z željo, da privabimo k sodelovanju nove člane in obudimo srečanja.

Polona Ješelnik
vodja sekcije Bravo mi

Načrt delovanja spletnega mesta društva Bravo za leto 2023

Spletne vsebine bomo skladno z zahtevami in željami članov (vodij podružnic) posodabljali in skrbeli, da ostane spletno mesto društva ažurna točka za vse člane in širšo javnost.

Načrt pripravil administrator spletnega mesta:
mag. Gregor Skumavc, prof. def.

Facebook profil Društvo Bravo

(<https://www.facebook.com/groups/100182530089459/>).

Facebook skupino bomo ohranili tudi v letu 2023. Skrbeli bomo, da bodo objave v skladu z načeli društva. Objavljali bomo dogodke, povezane z dejavnostjo društva, pomembne informacije, ki so lahko v pomoč za podporo pri pomoči otrokom, mladostnikom in odraslim s specifičnimi učnimi težavami ipd. Glavni cilji Facebook skupine v 2023 ostajajo izmenjava mnenj in nasvetov, obveščanje o novostih in nudenje vzajemne podpore osebam s specifičnimi učnimi težavami, njihovim bližnjim in strokovnjakom. Prav tako bomo še naprej iskali zanimive novice, koristne informacije in nasvete, ki lahko našim članom pomagajo pri premagovanju težav na področju specifičnih učnih težav, in različne informacije s področja vzgoje in izobraževanja.

V letu 2023 bomo skrbeli, da bodo vsi naši člani redno obveščeni o dejavnostih društva Bravo in podružnic tudi na Facebooku.

Želimo, da bi se število sodelujočih povečalo, hkrati pa bomo sodelujoče spodbujali, da bi se s svojo dejavnostjo vključili tudi aktivneje v delo Društva Bravo.

Načrt pripravila:
Polona Ješelnik

FINANČNI IN DRUGI VIRI DRUŠTVA BRAVO

Finančni in strokovni viri Društva Bravo v letu 2022 so bili poleg prodaje knjig in drugih pripomočkov:

Članarina – društvo Bravo ima 991 članov. Številnim članom omogočamo tudi članstvo brez članarine (srednješolcem, študentom in socialno ogroženim).

Za dejavnosti Društva Bravo so pomembna tudi sredstva, ki smo jih dobili z donacijo Rotary kluba Ljubljana Grad, Spar, d.o.o. in Boris Eržen.

K prijetnemu druženju udeležencev konference so z dobrotami pripomogli donatorji: Pekarna Dondon Grosuplje, IP Mercator Kranjski kolaček, Sadjarstvo Uhan iz Rodin pri Trebnjem ter Spar.

Nekateri člani in podporniki društva namenijo 0,5 % odmerjene dohodnine za dejavnosti društva Bravo – društva za pomoč otrokom in mladostnikom s specifičnimi učnimi težavami.

Delovanje društva je pomembno odvisno od **prostovoljnega dela številnih članov društva**, med katerimi so bili v letu 2022 najbolj aktivni: predsednice podružnic društva in sekcije Bravo mi: Polona Ješelnik, Jerneja Koselj, Alenka Zupančič Danko, Sandra Kolarič, Ksenija Funa in Marjetka Rečnik Nemanič. ***Najlepše se zahvaljujemo predsednikoma podružnic Suzani Gornik in Marku Strletu za dolgoletno in kakovostno vodenje podružnic.***

Delovanja Društva Bravo si ne moremo predstavljati brez prostovoljnega dela naših sodelavk in sodelavcev:

- Milene Košak Babuder, ki sodeluje pri vseh strokovnih in drugih dejavnostih društva, saj ureja bilten, izvaja finančna in administrativna dela v zvezi s članstvom, seminarji, pošiljanjem knjig, pripravo računov itd.;
- Gregorja Skumavca, ki oblikuje in ureja spletno stran društva;
- Polone Ješelnik skrbnice Facebook Društva Bravo;
- Marka Kalan in članic upravnega odbora;
- članic nadzornega sveta
- članic strokovnega sveta ter
- številnih drugih sodelavcev.

Zahvaljujemo se delavcem Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše Ljubljana, kjer je sedež Društva Bravo in kjer imamo prostor za srečanja ter smo deležni še različnih drugih uslug. Prav tako se zahvaljujemo strokovnim delavcem Svetovalnega centra v Mariboru, Pedagoške fakultete v Ljubljani in vseh šol ter drugih ustanov, ki nam omogočijo prostorske in druge pogoje za srečanja članov društva.

Predsednica društva Bravo:
dr. Marija Kavkler